

SFÉRA STAVIA NA KVALITE

Na začiatku existencie spoločnosti Sféra, a. s. bol exotický dokument „Povolenie národného výboru“ z 16.11.1988 na „programovanie do počítačov“. Prelomová objednávka prišla o rok neskôr z koncernového podniku SEP, š.p. Bola na počítačový grafický systém pre jadrovú elektrárňu Jaslovské Bohunice. Jeho nástupcom je dnešná vlajková loď spoločnosti XMatik®.NET. Čo sa medzitým udialo a aké sú ďalšie zámery spoločnosti rozoberá v rozhovore s publicistom Mariánom Babicom generálny riaditeľ Sféry, a. s. RNDr. Eduard Haluška, CSc.

■ Na čo sa zameriavala stratégia spoločnosti pri jej založení?

Stratégiu určili dvaja zakladatelia s viziou presadiť sa na trhu softvérovým riešením pre grafické informačné systémy (GIS), prevádzkovateľným na bežne dostupných osobných počítačoch. Uvedomovali sme si, že náročné grafické aplikácie sa budú musieť vyznačovať profesionálnou a priateľskou komunikáciou prostredníctvom grafického užívateľského rozhrania a inteligentným spracovaním elektronických výkresov a máp. Tým sme sprístupnili použitie GIS – vtedy dostupné len na špičkových grafických staniciach – aj pre používateľov štandardnej výpočtovej techniky.

■ Ako ste začínali?

Spoločnosť Sféra, a. s., ktorá zvyčajne svoje zameranie aj textom „Grafické informačné systémy“ vo svojom logu, vyvinula a priniesla na trh tri produkty. Prvým bol XMatik na správu majetku a technickej výkresovej dokumentácie pre spoločnosti s rozsiahlym technologickým výrobným majetkom. Druhým bol GRAP/RS, CAD systém pre návrh rozvodov silnoprúdu, pre distribučné spoločnosti v ČSFR. Tretím Madam, teda mapový a databázový manažér na prezentáciu a analýzy územných oblastí. Boli to vlastné kompletne riešenia pre MS DOS a ich prevádzka nevyžadovala licencie tretích strán. Význačná bola komparatívna a cenová výhoda. Preto od začiatku máme zákazníkov nielen na Slovensku, ale aj v Českej republike, Nemecku a Rakúsku. Výnimočným bol štvorročný projekt „Veľký tematický atlas sveta“. Íšlo v ňom o elektronické spracovanie mapových údajov, ktoré poskytla Moskovská akadémia vied ako výsledok 30-ročnej výskumnej činnosti renomovanému vydavateľovi vo Viedni.

■ V polovici deväťdesiatych rokov došlo v činnosti Sféry, a. s. k výraznej zmene. Čo to spôsobilo?

Dozrel čas využiť nové produkty renomovaných svetových firiem, ktoré sa stávali novými štandardami. Preto sme sa rozhodli vlastnú databázu nahradit' SQL databázou Oracle, vlastnú technickú grafiku, hoci bola implementáciou medzinárodnej normy GKS, produktom MicroStation od Bentley Systems, použiť užívateľské rozhranie Microsoft Windows a vlastnú prezentačnú

vrstvu nahradit' komponentmi Microsoft Office. Všetky umožňovali lepšie nasadenie a podporu našich širšie koncipovaných riešení, takže sme sa mohli sústrediť na vývoj aplikácií. Od grafických informačných systémov sme pritom pokročili k technickým informačným systémom (TIS), ktoré stručne charakterizujem ako ucelené riešenie zahŕňajúce správu technologického majetku rozloženého na území, riadenie údržby a úplnú podporu jeho životného cyklu. To rozšírilo naše obchodné možnosti. Hoci naše tržby trvale rastú v dvojciferej miere a z vyše 90% ich tvoria vlastné produkty, riešenia a služby, ponukou technických prostriedkov a softvéru tretích strán sme vytvorili reťazec: Technika – Produkty tretích strán – Vlastné aplikácie – Služby.

■ Kto sú vašimi najvýznamnejšími klientmi?

Počas 15 rokov nášho pôsobenia bolo najefektívnejšie a najvýznamnejšie poskytovanie služieb pri správe riešení, ktoré prevádzkujú naši kľúčoví zákazníci – veľké spoločnosti, ako sú napr. Sloznaft, a.s., SEPS, a.s., SE, a.s., distribučné spoločnosti v ČR a SR a ďalšie spoločnosti v sektore energetiky. Pre Sloznaft, a.s., sme v roku 1994 dokonca najprv ponúkli vytvorenie poriadku modernými technológiami prechodom od papierovej dokumentácie k elektronickej. Náš softvér zakúpili až takmer o rok neskôr.

■ V dynamicky postupujúcom sektore IT je vývoj zásadne nových a „veľkých“ produktov náročný. Čo to znamenalo pre Sféru, a. s.?

Podstatnú rolu vo vývoji majú nadnárodné firmy. Proces, v ktorom dosahujú invarianť produktu voči odlišným národným, legislatívnym a iným prevádzkovým podmienkam je nákladovo náročný. Tu je priestor pre nás s produktmi šitými na mieru zákazníka. Naše partnerstvá s globálnymi IT lídrami sú zárukou kvality. Sme jediný vývojový partner v SR pre Bentley Systems, uznávaného globálneho hráča v grafických systémoch. Dodávané zostavy modulov sú flexibilné, adaptovateľné a kombinovateľné s používaným softvérom zákazníka. Riešenia na báze produktu XMatik®.NET pokrývajú správu a údržbu majetku vrátane elektronického podpisu, správu a údržbu cestnej siete, správu nehnuteľností a ich vybavenia. Kľúčovým zákazníkom zabezpečujeme formou outsourcingu aktuálne informácie.

Foto: M. Nemec

Naši odborníci sú u nich „doma“, a to je aj hodnotný zdroj podnetov pre ďalší rozvoj.

■ Čo charakterizuje spoločnosť Sféra, a. s. v súčasnosti?

Naša spoločnosť má takmer 80 stálych zamestnancov, ktorí sú súčasne profesionálmi v IT a odborníkmi v elektroenergetike a kontinuálnej výrobe. Kvalitné produkty, riešenia a služby sú spolu s certifikovaným manažmentom kvality našou vizitkou. Naše znalosti po rokoch pôsobenia v energetike prekročili rámeč IT a od minulého roku poskytujeme zákazníkom zo sektoru energetiky tiež štúdie, analýzy a odborné práce. Podieľame sa na príprave sekundárnej legislatívy, spolupracujeme s Úradom pre reguláciu sieťových odvetví. Tým sa opäť rozšíril náš produkčný reťazec, takže dnes je v tvare Konzultácie a analýzy – Služby – Vlastné aplikácie – Produkty tretích strán – Technika. Vyjadruje mieru pridanej hodnoty a zvyčajne rozvojový potenciál spoločnosti. Prichádzame s novým riešením, produktom XMtrade® pre obchod a hospodárenie s energiami. Zahŕňa spracovanie meraných údajov, plánovanie odberu a dodávky, rozúčtovanie nákladov, fakturáciu až po riadenie rizík a controlling. Pri perspektíve zvyšovania cien za energiu sa totiž oplatí kontrolovať a riadiť toky energií a financií. Predchádzajúce nasadenie a prevádzka obchodného a fakturačného systému a systému zúčtovateľa odchýlok na trhu s elektrinou bola dobrým štartom. Organizovali sme konferenciu ENERGOFORUM 2006. Úspech – vyše 125 zástupcov z vyše 65 spoločností vrátane zástupcov Ministerstva hospodárstva SR a ÚRSO a ich odborná spokojnosť boli dôvodom, prečo konferenciu poriadame v októbri opäť v Piešťanoch, na tému „Liberalizovaný trh v podmienkach deficitu energie“.